

PETRICOLA

Als de dag van gisteren kan ik me nog de stralende herfstmorgen herinneren, waarop ik mijn eerste boormossel vond. Het moet zo omstreeks 1924 of 1925 geweest zijn en ik was nog maar een onnozel schooljochie, dat van schelpen niet veel meer afwist dan dat er "beesten" ingezeten moesten hebben. Maar ik verzamelde ze al met een vurige hartstocht !

Die verzameling - ik zie hem nog zo voor me - bestond uit een oude kwatta-doos, die ik in vakjes verdeeld had en waarin massa's exemplaren van misschien vijftien of twintig van onze meest algemene soorten lagen. De mogelijkheden van gruisonderzoek, van kurkenbossen en riemwiervoetjes moest ik toen nog allemaal ontdekken; die zouden mijn soortenaantal met enorme sprongen omhoog doen gaan, maar op dat ogenblik was ik daar nog lang niet aan toe.

En toen lag daar opeens, geweldig groot tussen al die bescheiden Spisula's, een knaap van een Petricola op het zonbeschenen strand. Hij moet nu nog altijd ergens in mijn collectie liggen: een enorm groot exemplaar, zeker een centimeter of tien lang, slank van vorm en geel van kleur, met ergens midden in de onder-rand een kleine beschadiging, alsof een onderzoekend muisje er op die plek een voorzichtig hapje uit genomen had.

Later vond ik er meer; er kwamen zelfs jaren waarin Petricola - met Spisula en Cardium - tot de meest algemene schelpen op het Scheveningse strand ging behoren. Doubletten waren al lang niet ongewoon meer, soms zelfs lagen er stukken veen met nog levende dieren er in. En nog later, in gruis, vond ik de bruingekleurde embryonale schelpjes van de soort. En soms lagen er op de vloedlijn de

-uitgeteerde-

uitgeteerde resten van wat eens welvarende Tubularia-kolonies geweest waren, met jonge Perticola's van nog geen millimeter groot ertussen. Dat was weer jaren later, toen ik ook al relaties onderhield met een paar vissers en tussen de byssus van op die manier verkregen Modiolustrossen levende Astarte montagui, Aloides gibba en soms een verdwaalde Dentalium tegenkwam.

Daar moest ik aan denken toen er onlangs grote kluiten nog levende Mytilus aangespoeld waren en ik er verveeld een paar uit elkaar trok om te kijken wat er tussen de byssus zat. En kijk, daar kwamen opeens weer Petricola's te voorschijn. Bescheiden jonkies nog maar, nog geen centimeter groot, maar levend ! Daar moest ik meer van weten en dus werden thuis alle beschikbare malacologische boeken nageslagen naar nieuws over onze Amerikaan. Nou, bar veel bleek er niet over hem te vertellen te zijn. Alleen de Fauna wist iets: "Jonge exemplaren huizen tussen de mossels van mosselbanken".

Een primeur had ik dus in elk geval niet, had dat trouwens ook geen enkel ogenblik verwacht. Maar wel rees nu de vraag: Hoe komen de jonge dieren nu van de Tubularia- en Mytiluskolonies uiteindelijk op en in de veenbanken en andere substraten terecht, hoe hechten ze zich daar aanvankelijk vast en hoe boren ze zich in ? Is er iemand die daar wat over vertellen kan ?

D.J. Boerman.